

ТАҚРИЗИ

муқарризи расмӣ ба рисолаи илмӣ Мирзозода Акрам Рустам дар мавзуи «Ташаккули ҳисси ватандӯстии насли наврас бо истифода аз имконоти тарбиявии муассисаҳои фарҳангӣ-маърифатӣ дар шароити ҷаҳонишавӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илм аз рӯи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ). - шаҳри Душанбе, 2026 с. 195 с.

Мутобиқати диссертатсия бо шиносномаи ихтисоси илмӣ

Мавзӯ, мундариҷа ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ), аз ҷумла: банди 1 - «Методологияи таҳқиқи фаъолияти иҷтимоӣ-педагогӣ, моҳият, сохтор, вазифа, принципҳои онҳо; моделсозии равандҳои иҷтимоӣ-педагогӣ дар муассисаҳои таълимӣ»; банди 4 - «Сифати ташкили ҷорабиниҳои иҷтимоӣ-педагогӣ» (технология ва усули баҳодиҳии сифати фаъолияти иҷтимоӣ педагогӣ; меъёрҳо, нишондиҳандаҳои баҳодиҳии сифати фаъолияти иҷтимоӣ педагогӣ) мувофиқ мебошад.

Мубрамияти мавзуи таҳқиқотӣ

Масъалаи инкишоф ва тақомули тарбияи ватандӯстии насли наврас дар шароити ҷаҳонишавӣ дар заминаи педагогикаи миллӣ айни ҳол дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аҳамияти муҳим касб менамояд. Дар раванди ҳаллу ҷасли ин масъала, махсусан ташаккули тарбияи ватандӯстии насли наврас бояд осори пурғановати педагогону олимони муосирро низ пурсамар истифода барем, зеро адабиёт ҳамеша инъикосгари ҳаёти иҷтимоӣ, иқтисодӣ, сиёсӣ ва фарҳангии халқ будааст.

Маҳз дар педагогикаи миллӣ оид ба тарбият, таълим, фарҳанг ва ахлоқ фикру ақидаҳои баланду арзишманд ифода ёфтаанд. Бузургтарин мутаффақирони давраҳои гуногуни таърихӣ дар маркази асарҳои безаволи худ проблемаи тарбият ва таълими насли навро ба миён гузоштаанд.

Ба ин маънӣ Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба масъалаи тарбияи солиму комил гирифтани наслҳои наврас ва хусусан, дар рӯҳияи ҳештаншиносию ҳудогоҳии миллӣ тарбия дидани онҳо тавачҷух зоҳир намуда, тарбияи мазкурро, ки хоси наврасону ҷавонони

кишвар мебошад, дар чои аввал гузоштаанд ва чунин таъкид менамоянд: «Имрӯз фурсате расидааст, ки миллати бофарҳанг, давлати соҳибистиклол ва мамлакати соҳибтамаддуну пешрафта будани Тоҷикистонро ба аҳли олам нишон диҳем, ба қадри Ватану ватандорӣ, ба қадри истиқлолияти давлатдорӣ миллӣ ва муҳимтарин рамзҳои он - Нишону Парчами давлатӣ, Суруди миллӣ, Артиши миллӣ, Пули миллӣ ва Шиносномаи миллӣ бирасем ва аз он ифтихор намоем».

Вобаста ба фикрҳои баёншуда, мавзуи интихобнамудаи Мирзозода Акрам Рустам дар мавзуи «Ташаққули ҳисси ватандӯстии насли наврас бо истифода аз имконоти тарбиявии муассисаҳои фарҳангӣ-маърифатӣ дар шароити ҷаҳонишавӣ» мубрам буда, ба таълиму тарбияи самараноки хонандагон, шавқу рағбати онҳо ба осори панду ҳикмати мутафаккирони классики муосир зиёд мегардонад ва ҳисси ватандӯстӣ ифтихори миллӣ ва меҳру муҳаббати онҳоро ба ватани аҷдодӣ, эҳтиром ва ҳимояи марзу буми он меафзояд.

Мақсади таҳқиқотро тасдиқи озмоишии мутобиқати шароитҳои педагогии аз ҷиҳати назариявӣ асосёфта, ки барои воқеисозии бомуваффақияти раанди тарбияи ватандӯстии насли наврас дар муассисаҳои фарҳангӣ маърифатӣ ташкил медиҳад.

Ба масъалаи ташаққули ғояҳои тарбияи ватандӯстӣ ва ифтихори миллӣ дар китобҳои дарсӣ барои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, коллечу донишгоҳҳои педагогӣ дастуру тавсияҳои методии муҳаққиқони тоҷик М. Лутфуллозода, Х. Раҳимзода, Л. М. Иматова, Х. Буйдоқов, Ф. Шарифзода, И. Х. Каримова, Ф. Гулмадов, М. В. Саидов, Э. Ҷонмирзоев, А. Ҳамроқулов, С. Холназаров, Д. Шарипова, Н. С. Собирова, Р. Ҳ. Неъматов, С. Раҳмоналӣ ва дигарон рӯ оварда, паҳлуҳои гуногуни ғояҳои тарбияи ватандӯстӣро дар таҳқиқотхояшон инъикос намудаанд.

Дарачаи навгонии натиҷаҳо дар диссертатсия ва нуктаҳои илмие, ки ба ҳимояи пешниҳод мешаванд. Навгонии илмӣ таҳқиқот пеш аз ҳама дар таҳия ва татбиқи “Амсилаи тарбияи ватандӯстии насли наврас дар муҳити рушдбандаи муассисаҳои фарҳангиву маърифатӣ” иборат мебошад, ки ҷанбаҳои зеринро дарбар мегирад:

- Дар рафти таҳқиқот кӯшиш карда шуд, ки моҳияти падидаи воқеисозии раванди тарбияи ватандӯстии наврасон ҳамчун ҳамкориҳои педагогии мураббӣ (педагог) ва шогирди ӯ ошкор гардад.

- Дар тарбияи ватандӯстии насли наврас нури тарбиявӣ, таълимӣ ва рушддиҳандаи муассисаҳои фарҳангиву маърифатӣ ошкор гардида, дар муҳити муассисаҳои фарҳангӣ мазмуни нав касб менамояд ва ба

омӯзгор имкон медиҳад, ки барои ҷалби хонандагон ба амалҳои ватандӯстӣ шаклу усулҳои инноватсиониро истифода барад, ин фаъолиятҳоро тавре ба роҳ монад, ки насли наврасу ҷавон бо иҷрои нақшҳои асосӣ (бо назардошти хусусиятҳои психофизиологии синусоли наврасӣ) дар раванди ташкил ва гузаронидани чорабиниҳо ва рӯйдодҳо барои худтатбиқкунӣ ва худшиносӣ имконият пайдо кунанд.

- Амсилаи муаллифии педагогии тарбияи ватандӯстии насли наврас дар муҳити рушдбандаи муассисаҳои фарҳангиву маърифатӣ коркард шуда, он аз ҷузъҳои иборат мебошад, ки ба мақсад ва вазифаҳои озмоиши педагогӣ мувофиқат мекунанд ва инчунин имкон медиҳанд натиҷаҳои таҳқиқоти педагогӣ ба таври эътимодбахш дар асоси меъёрҳои муайяни илмӣ арзёбӣ карда шаванд.

- Ҳаҷми зиёди шароитҳои педагогии дар адабиёти махсус тавсифшуда муайян карда шуда, мавриди таҳқиқ ва санҷиш қарор дода шуданд ва он шароитҳои барои татбиқ интихоб гардиданд, ки ба самранокии бештари воқеисозии раванди тарбияи ватандӯстии наврасон дар муассисаҳои фарҳангиву маърифатӣ мусоидат мекунанд.

Аз таҳлили адабиёти илмию методӣ бармеояд, ки мақсади таҳқиқотро муҳаққиқ дар муайян кардани ғояҳои ватандӯстии насли наврас гузошта, муҳити таълиму тарбия ва шароитҳои педагогии тарбияи хонандагонро дар рӯҳияи ватандӯстӣ бо истифода аз имконоти тарбиявии муассисаҳои фарҳангӣ-маърифатӣ мавриди омӯзишу таҳлил қарор додааст.

Унвонҷӯй ба он муваффақ шудааст, ки тавассути таҳлили назариявӣ ва амалии масъалаи ташаккули тарбияи ватандӯстӣ меъёрҳои асосӣ ва нишондиҳандаҳои ташаккули ҳисси ватандӯстиро дар хонандагон равшан ва аниқ баён намояд.

Нуктаҳои илмие, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд:

- Воқеисозӣ ҷузъи таркибӣ ва шартӣ асосии раванди ташаккули шахсияти наврасон буда, бо таъсири шахсияти омӯзгор, ки дар бораи маҷмуи ғояҳо, мафҳумҳо ва истилоҳоти марбут ба ватандӯстӣ ҳамчун арзиши миллӣ ба шогирд ақидаҳои худро расонида, тавассути дарк ва азхудкунии иттилооти дар сатҳи маърифатӣ ва эҳсосӣ гирифтаи наврасон ба вучуд меояд.

- Воқеисозии раванди тарбияи ватандӯстии насли наврасу ҷавон дар муҳити инкишофи муассисаҳои фарҳангӣ ва маърифатӣ дар шакли ҳамкориҳои субъекту субъектии омӯзгоре амалӣ мегардад, ки ба фаъолияти наврасон ва хонандагоне, ки дар марҳилаи ташаккули би

«симои Ман» қарор доранд, ба рафти ташаккули муносибати арзишманд ба ҷузъҳои ватандӯстӣ, ки ҳамчун ақсуламали инфиродӣ ба таъсири педагогӣ ба вучуд меояд, роҳнамоӣ мекунад.

- Неруи муассисаҳои фарҳангиву маърифатӣ ҳамчун фазои таҳсилоти ривҷобанда аз ҷиҳати мусоидат ба воқеисозии раванди тарбияи ватандӯстии наврасон тавассути огоҳӣ ва муайян намудани уфукҳои берунӣ ва ботинии он ошкор мегардад.

- Амсилаи педагогии пешниҳодшудаи тарбияи ватандӯстии насли наврас дар муассисаҳои фарҳангиву маърифатӣ аз якҷанд унсурҳои концептуалӣ - бахшҳои сохтори муҳтавоӣ иборат аст, ки ҳар кадоми онҳо ба ҳалли як доираи мушаххаси масъалаҳо нигаронида шудааст.

Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаю тавсияҳои дар диссертатсия ифодаёфта дар партави истифода аз пойгоҳи методологӣ ва назариявии пажӯҳиш такя ба маҷмуи усулҳои назариявӣ ва таҷрибавии таҳқиқот, ки ба мавзӯ ва ҳадафҳои пажӯҳиш созгор ва мувофиқ аст; таҳлили шароит ва натиҷаҳои фаъолияти таҷрибаӣ-озмоишӣ; тасдиқи пешбиниву андешаҳои, ки дар фарзия ва ғояи пешбарандаи диссертатсия ба миён гузошта шудааст; баргузориҳои корҳои озмоишӣ; таҷрибаи амалии фаъолияти касбӣ ва педагогии муаллифи рисолаи илмӣ таҷассум меёбад.

Таркиб ва сохтори рисола аз мақсаду вазифаҳои таҳқиқот, манбаъ ва ҳадафи пажӯҳиш, фарзия ва марҳилаҳо, асоси назарӣ ва амалию усулу роҳҳои таҳқиқ собит месозанд, ки то кадом андоза мавзӯи таҳқиқшаванда ҳаллу фасл гардидаст. Пойгоҳҳои таҳқиқот, ки диссертант бевосита озмоиш гузарониданд аз он шаҳодат медиҳанд, ки рисола дар заминаи таҷриба ва собиқаи корӣ ба миён омадааст. Ин албатта, дастоварди хуби диссертант аст.

Дастовардҳои таҳқиқот бо такя ба методологияи илмӣ, манбаъҳои гуногуни иттилооти методӣ, педагогӣ, психологӣ, таҳлилу таърифи бисёрҷанҳаи мафҳумҳои асосӣ, истифодаи мақсадноки методҳои ҳамдигарро мукамалкунандаи таҳқиқотӣ, таҷрибаи шахсии худӣ муаллиф ҳамчун омӯзгор, ки ба ҳадаф, предмет, вазифа ва мантиқи таҳқиқот мувофиқанд, таъмин карда шуданд.

Саҳми шахсии унвонҷӯ дар таҳлили ҳамаҷонибаи масъала; дар омӯзиши дурусти таҳқиқоти назариявӣ ва озмоишӣ, таҳлили миқдорӣ ва сифатии маводу натиҷаҳои дар ҷараёни корҳои озмоишӣ бадастомада; дар истифодаи маҷмуи усулҳо вобаста ба мавзӯ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот; дар ташкил ва баргузор кардани таҳқиқоти озмоишӣ, тасдиқи амалии муқаррароти кори илмӣ дар раванди озмоиш, таҳлили натиҷаҳо

ва коркарди маълумот, дар таҳия ва нашри мақолаҳои илмӣ, иштирок дар чорабиниҳои илмӣ, ҷамъбасти натиҷаҳои бадастомада ва дар коркарди таҳқиқоти диссертатсионӣ зухур меёбад.

Ҳаҷм ва сохтори диссертатсия. Мазмун, сохтор ва ҳаҷми диссертатсия ба талаботи муқарраршуда ҷавобгӯ буда, қисматҳои он бо риояи пайдарпайии мантиқӣ таҳия гардидаанд. Диссертатсия дар ҳаҷми 195 саҳифаи матни компютерӣ аз муқаддима, 3 боб ва хулоса, феҳристи адабиёт иборат буда, 13 расму диаграмма ва 9 ҷадвалро дар бар гирифтааст. Феҳристи адабиёт фарогири 178 номгӯй мебошад.

Дар муқаддима оид ба зарурати таҳқиқи масъала, дараҷаи омӯзиши мавзӯ, мақсаду вазифаҳои таҳқиқот, асосҳои назариявӣ методологӣ ва сарчашмаи маълумот, навгониҳо ва аҳмияти назариявӣ амалии таҳқиқот, фарзия ва нуктаҳои ба дифоъ пешниҳодшаванда, истифодаи заминаҳои эмперикӣ маълумот дода шудааст.

Дар боби якуми диссертатсия «Асосҳои назарияи тарбияи ватандустии насли наврас дар муассисаҳои фарҳангиву маърифатӣ» муаллиф натиҷаи таҳлили корҳои таҳқиқотӣ, ки дар онҳо рушди муносибати ватандӯстӣ ҳамчун ҳиссиёти иҷтимоӣ, арзиши шахсӣ нишон дода шудааст, дар соатҳои беруназсинфӣ ҳамчун имконияти истифодаи миқдори зиёди шаклҳои гуногуни ҳамкориҳои педагогӣ, баланд бардоштани самаранокии воқеасозӣ, бо назардошти амалисозии шароитҳои педагогии мувофиқ баррасӣ намудааст.

Ба адешаи муаллифи рисола ташаккул додани тарбияи ватандӯстӣ ба яке аз самтҳои афзалиятноки низоми маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ менамояд, ки ба сифати ҷараён бо назардошти хусусиятҳои синну соли категорияҳои гуногуни мактаббачагон аҳамияти ҳаматарафа дода шавад. Дар самти кор бо наврасон ба вижаҳои ин давари ташаккули шахсият, ки барои он интиқоли таваҷҷуҳ аз ҳешовандони калонсол ба ҳамсолон ҳам ба хотири дарёфти шаклҳои рафтор ва ҳам ба хотири иҷтимоишавии бомуваффақият хос аст, таъкиди ҷиддӣ мешавад.

Муҳаққиқ ба хулосае омадааст, ки вазифаи муҳимтарини раванди таълиму тарбия ташаккули шахсияти насли наврас мебошад, ки он тавассути муносибати ӯ ба олами атроф ва дарки мавқеи ӯ дар он зухур меёбад. Дар робита ба тарбияи ватандӯстӣ ин маъноӣ ба хонандагон додани системаи арзишҳои дорад, ки ба ташаккули худшиносии шахрвандӣ ва мавқеи шахрвандӣ мусоидат менамояд, ба наврасон имкон медиҳад, ки ба ҷолишҳои беруна баҳо дода, ба онҳо воқуниши муносиб диҳанд.

Дар боби дуюми диссертатсия «Ташаккули ҳисси ватандӯстии насли наврас бо истифода аз шароит ва имконоти тарбиявии муассисаҳои фарҳангӣ-маърифатӣ» масъалаи имконоту шароитҳои педагогии воқеисозии раванди тарбияи ватандӯстии насли наврас дар муассисаҳои фарҳангиву маърифатӣ, сатҳи ташаккулёфтагии эҳсоси ватандӯстии насли наврас баррасӣ гардидааст.

Дар боби мазкур амсилаи педагогии тарбияи ватандӯстии наврасон дар фазои рушди муассисаҳои фарҳангию маърифатӣ таҳия ва пешниҳод карда шудааст.

Амсилаи педагогии тарбияи ватандӯстии наврасон дар фазои рушди муассисаҳои фарҳангию маърифатии ҷониби муаллиф коркард ва пешниҳодшуда, аз рӯи се самт сохторбандӣ шудааст:

- Бахши концептуалӣ ва мақсаднокӣ ҳулосаҳои асосии муаллифро оид ба мақсад ва параметрҳои раванди тарбияи ватандӯстии насли наврас пешниҳод намуда, барои интихоби усул ва принципҳои ташкили он асоснок карда шудааст.

- Бахши ташкилию муҳтавоӣ ақидаҳои моро дар бораи иқтисоди таълимию тарбиявии муассисаҳои фарҳангӣ-маърифатӣ муттаҳид сохта, барои қонеъ гардонидани ҳам талаботи наврасон барои ба даст овардани ҳаҷми кофии донишҳои ватандӯстӣ, ки ба ташаккули ҷузъи маърифатии ватандӯстӣ мусоидат мекунад.

- Бахши меъёрӣ-натичавӣ арзёбии ташаккули ҷузъҳои асосии ватандӯстӣ дар наврасону ҷавонон – иштирокчиёни гурӯҳҳои озмоишӣ ва назоратӣ дар марҳилаҳои муайянкунӣ ва назоратии таҷрибаи педагогӣ бо истифода аз усулҳои аз ҷиҳати илмӣ исботшудаи пурсиш (аз ҷумла суҳбатҳои шифохӣ – тестӣ), усулҳои қайди зухуроти алоҳидаи шахсияти кудак (мушоҳидҳо) ва ғайраро дар бар мегирад.

Муаллиф дар чараёни корҳои озмоишӣ сатҳи инкишофи ҷузъи маърифатӣ дар асоси аз тарафи хонандагон азхуд кардани маҷмуи муайяни донишҳо, ки барои ташаккули ҳисси ватандӯстӣ замина мегардад, арзёбӣ намудааст.

Дар боби сеюми диссертатсия «Қорҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ оид ба воқеисозии раванди тарбияи ватандӯстии насли наврас дар муассисаҳои фарҳангиву маърифатӣ» раванди татбиқи амсилаи педагогӣ муфассал тавсиф шуда, исботи далели самаранокии он дар асоси таҳлили натиҷаҳои кор бо наврасони шомили гурӯҳи озмоишӣ бо истифода аз воситаҳои таҳлили аз ҷиҳати илмӣ асосноккардашуда манзур шудааст.

Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ дар шакли хулосаи бобҳо, хулосаҳои умумӣ ва тавсияҳои методӣ коркард ва пешниҳод шудаанд, ки аз ҷониби муаллифи диссертатсия таҳқиқоти дорои арзиши баланди илмиву амалӣ мураттаб шудааст ва истифодаи натиҷаҳои таҳқиқот дар амалияи таълим бешак ба ташаккули тарбияи ватандӯстии насли наврас дар муассисаҳои фарҳангиву маърифатӣ мусоидат хоҳад кард. Маводи таҳқиқот метавонад ба мутахассисони соҳаи педагогика, равшаншиносон, омӯзгорон ва устодони муассисаҳои таҳсилоти миёна ва олии равияи омӯзгорӣ ва такмили ихтисос, инчунин, ба донишҷӯён - омӯзгорони ояндаи муассисаҳои фарҳангӣ-маърифатӣ ва таҳсилоти миёнаи умумӣ ба сифати маводи ёрирасон оид ба ташкили раванди тарбияи ҳисси ватандӯстӣ кумак кунад.

Хулосаҳои диссертант дар он таъкид менамояд, ки тарбияи насли наврас дар замони имрӯза яке аз масъалаҳои муҳим дар маорифи кишвар маҳсуб ёфта, муҳимияти масъалаи мазкур оид ба тарбияи ватандӯстии насли наврас диққати бештарро талаб мекунад.

Аҳамияти илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии диссертатсия дар он аст, ки оид ба тарбияи ватандӯстӣ дар муассисаҳои фарҳангиву маърифатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо истифода аз имконоти тарбиявӣ аввалин таҳқиқоти алоҳида маҳсуб меёбад. Муаллиф дар таърихи педагогикаи тоҷик бори аввал ақидаҳои оид ба тарбияи ватандӯстӣ дар муассисаҳои фарҳангиву маърифатӣ бо истифода аз имконоти тарбиявиро таҳлил намуда, ба паҳлуҳои асосии онҳо ҷиддан диққат дода, мақолаю дастурҳои назариявӣю методӣ ба таърифи расонида, барои дар рӯҳияи ватандӯстӣ ва ифтихори миллӣ тарбия намудани насли наврас иқдом кардааст. Ҳамчунин, тавассути таҳлили назариявӣ ва амалии масъалаи ташаккули тарбияи ватандӯстӣ меъёрҳои асосӣ ва нишондиҳандаҳои ташаккули ҳисси ватандӯстӣ дар хонандагон равшан ва аниқ карда шудааст.

Наشري натиҷаҳои таҳқиқ аз рӯи мавзӯи диссертатсия. Мазмун ва натиҷаҳои асосии таҳқиқоти унвонҷӯ Мирзозода Акрам Рустам дар 4 мақолаи муаллиф дар маҷаллаҳои тақриршавандаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҚОА-и Вазорати маорифи Россия тавсияшаванда шомилбуда, 8 мақола дар маҷмуаи маводи конференсияҳо нашр шудаанд.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссия. Автореферат, ки аз диссертатсия бармеояд, ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ

мебошад. Автореферат бо забонҳои тоҷикӣ ва русӣ ба пуррагӣ мундариҷаи диссертатсияро инъикос намудааст. Дар мақолаҳои илмӣ муаллиф низ муҳтавои диссертатсия инъикос ёфтааст.

Эродҳо ба кори диссертатсионӣ. Дар баробари дастовардҳои муҳими илмӣ диссертатсия ва автореферати он аз камбудиву норасоӣҳо холи нест, ки зикри онҳо барои такмили мазмуну мундариҷаи рисола муфид хоҳад буд. Аз ҷумла:

1. Муҳаққиқ мебояд, дар қисмати аввали рисола барномаи мукаммали кориро оид ба тарбияи ватандӯстӣ бо истифода аз имконоти тарбиявии муассисаҳои фарҳангӣ-маърифатӣ дар соатҳои тарбиявӣ, корҳои бернуазсинфӣ ва маҳфилҳои фанӣ пешниҳод намуда, сипас ташхиси онро дар қисмати амалии кор, зимни таҳияи амсила бо синну соли хонандагон алоқаманд менамуд, ки дар ин маврид арзиши амалии тадқиқотро бештар мегардид.

2. Ба мақсад мувофиқ мебуд, ки хангоми таҳлили таҳқиқоти илмӣ олимони оид ба масъалаи мавриди назар зиёдтар аз таҳқиқоти олимони ватанӣ истифода бурда мешуд.

3. Дар рӯйхати адабиёти истифодашуда корҳои илмӣ олимону муҳаққиқоне оварда шудаанд, ки ба мазмуну рисола рабт надоранд.

4. Дар матни диссертатсия ва фишурдаи он қисме аз ҷумлаҳо ба таҳлили мантиқию услубӣ ниёз доранд. Инчунин ҳатогиҳои китобатию имлоӣ ба назар мерасанд.

Бояд қайд кард, ки камбудии зикршуда арзиши комили илмӣ ва дастовардҳои назарраси диссертатсияи Мирзозода Акрам Рустам дар мавзӯи «Ташаккули ҳисси ватандӯстии насли наврас бо истифода аз имконоти тарбиявии муассисаҳои фарҳангӣ-маърифатӣ дар шароити ҷаҳонишавӣ» дар доираи мавзӯи таҳқиқшуда ҳалалдор намекунад.

Дар ҳаллу фасли вазифаи пешгузошташуда диссертант далелу маводҳои заруриро ба таври возеҳ ва васеъ истифода кардааст. Диссертант аз адабиёти илмӣ зарурӣ дар самти таҳқиқоти мазкур огоҳии комил ва ҳамачониба дорад.

ХУЛОСА

Диссертатсияи Мирзозода Акрам Рустам дар мавзӯи «Ташаккули ҳисси ватандӯстии насли наврас бо истифода аз имконоти тарбиявии муассисаҳои фарҳангӣ-маърифатӣ дар шароити ҷаҳонишавӣ» кори ба итмомрасидаи илмӣ-таҳқиқотӣ буда, аз ҷониби муаллиф мустақилона ва дар сатҳи ҳуби илмӣ иҷро карда шудааст.

Нуқтаҳои илмӣ, натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ ва хулосаҳои рисолаи

илмӣ дар мақолаҳо, аз он ҷумла дар нашрияҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки рӯйхати онҳо дар рисолаи илмӣ ва фишурдаи он дарч гардидаанд, интишор шудаанд.

Автореферат, дастур ва мақолаҳои нашрнамудаи диссертант муҳтавои асосии рисолаи илмиро инъикос менамояд. Мазмуни таҳқиқоти диссертатсионӣ шиносномаи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) пурра мувофиқат мекунад.

Рисолаи илмӣ ба талаботи Низомномаи намунавӣ оид ба Шурои диссертатсионӣ ва тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ, ки бо қарори ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидаанд, пурра ҷавобгӯ буда, муаллифи он Мирзозода Акрам Рустам сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ, аз рӯйи ихтисоси 5.3.9. Назария ва методикаи ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (педагогикаи иҷтимоӣ) мебошад.

Муқарризи расмӣ:

Доктори илмҳои педагогӣ, и.в. профессори
кафедраи педагогикаи умумидонишгоҳии

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Давлатзода Чамила

20.05.2026 с.

Суроға: 734064, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе,
ноҳияи Сино, кӯчаи Асадулло Ғуломов, бинои 64/1, хучраи 30.

Тел.: (+992) 907 95 0635

E-mail: jvuldosheva1@gmail.com

Имзои Давлатзода Чамиларо тасдиқ мекунам.

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси

Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

 Шодихонзода Э.Ш.

Суроға: 734025. Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, хиёбони
Рӯдакӣ 17, E-mail: info@tnu.tj.

20.05.2026.